

«فرهنگستان» آموزش عالی کویت را بررسی می‌کند

مهارت و خلاقیت: اهداف نظام آموزشی کویت

زهرا فریدزادگان

روزنامه‌نگار

نظام آموزش عالی در هر کشوری مطابق با فرهنگ، اقتصاد، موقعیت اجتماعی و مولفه‌های مهم دیگری پایه‌ریزی می‌شود تا بر این اساس، اهداف مدنظر سیاستگذاران را محقق کند. به‌دنبال سلسله گزارش‌های «بررسی آموزش عالی در کشورهای عربی» که تاکنون در این روزنامه چاپ و منتشر شده است، در این گزارش قصد داریم وضعیت آموزش عالی را در کشور کوچک کویت بررسی کنیم؛ کشوری که مساحت آن معادل مساحت استان اردبیل در ایران است، اما با این مساحت کوچک، در زمره گران‌ترین و مرفه‌ترین کشورهای جهان قرار دارد. همین امر موجب شده تمام حوزه‌های آموزشی، صنعتی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و... کویت تحت الشعاع ثروت عظیم این کشور قرار گیرد.

ذخایر سرشار نفت و گاز طبیعی در کویت این کشور را به یکی از بزرگ‌ترین اقتصادهای جهان تبدیل کرده است. کویت با توجه به جمعیت کم و تولید ناخالص ملی بالا، از درآمد سرانه بسیار خوبی برخوردار است. طبق آخرین آمارها متوسط درآمد سرانه مردم کویت در سال ۲۰۱۹ به ۷۰ هزار دلار رسید. نکته قابل توجه اینکه آمار جمعیت زیر خط فقر در کویت صفر است و خانواده‌های کویتی از زندگی بسیار مرفهی برخوردارند. نرخ تورم اقتصادی در کویت کمتر از ۲/۴ درصد برآورد شده است. کالا، محصولات نفتی، گاز طبیعی، مایع، مصالح ساختمانی، زغال، سیمان، مواد شیمیایی، فولاد، فلزات، استیل، ماهی، میگو، نمک، فرآورده‌های غذایی، پوشاک، چرم و کاغذ از اقلام صادراتی و منابع درآمدی این کشور است و آمریکا، کره جنوبی، ژاپن، هند، انگلستان، سنگاپور، آلمان، ایتالیا، فرانسه، چین و هلند از مهم‌ترین شرکای تجاری اقتصادی کویت محسوب می‌شوند. با چنین مقدمه‌ای، حال باید دید آیا نظام آموزشی کویت فارغ از اتکا به ثروت‌های این کشور، پیشرفت داشته یا رفاه اجتماعی بسیار زیاد در کویت باعث شده، تمایلی به پیشرفت علم و دانش در این کشور وجود نداشته باشد.

۱۱۱

اهمیت مهارت‌آموزی در نظام آموزشی کویت

برای بررسی دقیق‌تر وضعیت آموزش عالی در کویت، ابتدا بهتر است نظام آموزشی این کشور تا پیش از دانشگاه را به‌اختصار مرور کنیم. گفته می‌شود که در سال ۱۹۱۲ گروهی از بازرگانان کویت دست به تأسیس مدرسه‌ای زدند که معلمان آن از سایر کشورهای عربی بودند. غرض از تأسیس این مدرسه، تربیت حسابداران و دفتردارانی بود که بتوانند امور حسابداری بازرگانان را انجام دهند، لذا می‌توان پایه‌گذاری نظام آموزشی در کویت را از این مقطع عنوان کرد تا اینکه در سال ۱۹۳۶ پادشاهی این کشور نظام تعلیم و تربیت را در قالب وزارتخانه‌ای تحت عنوان شورای آموزش تأسیس کرد که این شورا مسئول آموزش نیم میلیون دانش‌آموز در کویت شد. در ساختار نظام آموزشی کویت چهارسال دوره ابتدایی، چهارسال دوره میانی و چهارسال دوره متوسطه وجود دارد. به‌طورکلی دوره چهارسال ابتدایی میانی که در مجموع هشت سال است یک دوره آموزشی اجباری محسوب می‌شود و زبان تحصیل نیز عربی است. این دوره کاملاً رایگان برگزار می‌شود و در آن دانش‌آموزان می‌توانند از لباس، غذا، لوازم التحریر و وسیله نقلیه رفت‌وآمد رایگان استفاده کنند. به‌طورکلی تعداد مدارس و آموزشگاه‌های این کشور بیش از ۵۵۶ مدرسه دولتی و ۲۵۱ مدرسه خصوصی است. یکی از نکات جالب و قابل توجه در نظام آموزشی پیش از دانشگاه در کویت این است که در طول تحصیل دوران ابتدایی، دروس به‌صورت مهارت‌آموزی ارائه می‌شوند، به این معنا که دروسی در مدارس تدریس می‌شود که دانش‌آموزان بتوانند پس از پایان تحصیلات خود، از آن استفاده کاربردی داشته باشند. نکته جالب دیگر اینکه ساختار نظام آموزشی در کویت سبب شده علاقه به تحصیل و جذابیت آن برای دانش‌آموزان بسیار بیشتر از سال‌های گذشته باشد، همچنین در نظام آموزشی کویت استفاده از فضاهای هنری برای یادگیری بیشتر دانش‌آموزان و بخشی از سیاست‌های آموزشی این کشور است.

در کویت همچنین تعدادی مدرسه بین‌المللی وجود دارد که به‌منظور پاسخگویی به نیاز مهاجران به این کشور تأسیس شده است. بیشتر این مدارس شامل تحصیلات تکمیلی هستند و از برنامه‌های درسی آمریکا، انگلیس و هند پیروی می‌کنند. همچنین تعدادی مدرسه پاکستانی، فرانسوی و فیلیپینی در کویت وجود دارد. مدارس بین‌المللی این کشور از برنامه‌های درسی کشورهای خود پیروی می‌کنند اما موظف به آموزش زبان عربی و فرهنگ اسلامی عرب هستند.

پیشرفت دانشگاه در سایه پیشرفت اساتید

در سال ۱۹۸۸ و به‌دنبال فرمان حکومتی پادشاه کویت، وزارت تحصیلات عالی تأسیس و نقش این وزارتخانه در توسعه نظام آموزشی کشور تبیین شد. سیاستگذاری‌ها در نظام آموزش عالی کویت به گونه‌ای بود که تا اواسط دهه ۹۰ میلادی جمعیت دانشجویان این کشور یکباره شاهد رشدی ۲۰ درصدی بود. ارائه تسهیلات و امکانات تحصیلی، شیوه آموزشی اساتید، تضمین آینده شغلی دانشجویان و تأسیس شعب دانشگاه‌های معتبر جهان در کویت را باید

از مهم‌ترین دلایلی دانست که قشر جوان آن را تشویق به ادامه تحصیل در دانشگاه کرد. یکی از نکات جالبی که در سیاستگذاری‌های نظام آموزش عالی کویت به چشم می‌خورد تأکید بر پیشرفت علمی اساتید دانشگاهی است. شعار «پیشرفت دانشگاه در سایه پیشرفت اساتید» خط‌مشی نظام آموزش عالی در کویت را مشخص می‌کند تا براساس آن تدریس علوم مختلف در دانشگاه‌ها به‌دست اساتید طراز اول سپرده شود.

تحصیلات دانشگاهی در کویت به دو بخش تحصیل در دانشگاه‌های دولتی و خصوصی تقسیم می‌شود، ازجمله دانشگاه آمریکایی کویت، دانشگاه علوم و فناوری خلیج فارس، کالج استرالیا و دانشگاه آزاد اسلامی عرب. اولین و مهم‌ترین دانشگاه دولتی این کشور دانشگاه کویت است. این دانشگاه در سال ۱۹۶۶ تأسیس شد و اکنون ۱۴ دانشکده دارد که رتبه اول در کشور کویت است و رشته‌های مهندسی برق، مهندسی عمران، مهندسی تکنولوژی، مهندسی کامپیوتر و... در آن پوشش داده می‌شود. فضا و امکانات تحصیلی و آزمایشگاهی، همچنین خوابگاهی و تفریحی این دانشگاه در سطح بسیار بالایی قرار دارد. طبق رتبه‌بندی جهانی WIPO Matrix دانشگاه کویت در منطقه خاورمیانه در جایگاه ۱۳۷ و در سطح جهانی در رده دو هزار و ۶۷۷ درمیان دانشگاه‌ها قرار دارد. همچنین در مطالعاتی که توسط بنیاد بین‌المللی QS که در زمینه تحقیقات آموزشی و انتشار رتبه‌بندی دانشگاه‌ها فعالیت می‌کند تهیه شده، دانشگاه کویت در جهان عرب رتبه هشتم و در جهان رتبه ۷۰۱ را کسب کرده است.

جایگاه ویژه مهندسی و مدیریت در آموزش عالی

در کویت رشته‌های مهندسی و مدیریتی رتبه بالایی دارند و رشته‌های وابسته به علوم پایه بسیار پراهمیت هستند. نکته جالب‌تر اینکه رشته‌هایی که جنبه طراحی دارند، اعم از طراحی معماری یا طراحی سازه و مد و فشن نیز در کویت با محبوبیت زیادی همراه است. نگاهی به تاریخ کویت نشان می‌دهد که این مردم سنت‌ها، صنایع دستی و آداب و رسوم فراوانی دارند. همین امر موجب شده دولت کویت برای حفظ این گنجینه‌ها آنها را با نظام آموزشی ترکیب کند و شاید به‌همین دلیل است که گفته می‌شود آموزش در فضاهای هنری یکی از اصول آموزشی در این کشور است.

اما زمانی که صحبت از کویت و سیستم آموزش عالی آن به‌میان می‌آید، نباید از جنگ‌هایی که این کشور را در مقطعی درگیر کرده گذشت؛ در سال ۱۹۹۰ درگیر جنگ با رژیم بعث عراق شد که طی آن آسیب‌هایی به مراکز آموزشی و دانشگاه‌های این کشور وارد شدند. با وجود این دولت کویت بلافاصله پس از پایان جنگ اقدام به ترمیم و بازسازی نظام آموزشی این کشور کرد.

عصر تأسیس دانشگاه‌های خصوصی

تأسیس دانشگاه‌های خصوصی و شعب دانشگاه‌های خارجی در کویت در

آغاز هزاره دوم را باید نمونه‌ای از ترمیم نظام آموزش عالی این کشور پس از پایان جنگ دانست. در سال ۲۰۰۴ و پس از صدور قانون ایجاد دانشگاه‌های خصوصی در کویت، دانشگاه آمریکایی در این کشور تأسیس شد. دانشگاه آمریکایی کویت با دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی بزرگ دنیا، توافقنامه‌های متعددی امضا کرده که یکی از آنها امضای توافقنامه با کالج دارتموث است. (یکی از قدیمی‌ترین دانشگاه‌های آمریکا که در هانوفر نیوهمپشر قرار دارد). دانشگاه آمریکایی در کویت شامل چهار دانشکده علوم اداری و اقتصادی، مهندسی و علوم کامپیوتر، هنر و علوم اجتماعی است. دانشگاه آمریکایی کویت سومین دانشگاه معتبر در این کشور است که نظام آموزشی آن طبق نظام آموزشی دانشگاه‌های آمریکایی برنامه‌ریزی می‌شود. برآوردها نشان می‌دهد این دانشگاه به‌طورکلی از قواعد بسیار استاندارد در زمینه‌های درسی استفاده می‌کند و فضای بسیار مجهزی برای تحصیل دانشجویان دارد. رشته‌های تحصیلی مهندسی هوافضا، ستاره‌شناسی، رشته‌های وابسته به صنعت نفت و طراحی مد و فشن در این دانشگاه محبوبیت زیادی دارند.

علاوه‌بر دانشگاه آمریکایی، دانشگاه آمریکایی خاورمیانه با نام اختصاری AUM دانشگاه دیگری است که از اسلوب آموزشی آمریکایی پیروی می‌کند. این دانشگاه در سال ۲۰۰۷ تأسیس شد و تنها در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد دانشجویان می‌پذیرد. ارائه رشته‌های مهندسی ازجمله مهندسی صنایع، مهندسی مکانیک، مهندسی برق، مهندسی شیمی و همچنین مهندسی کامپیوتر، امور مالی، حسابداری و بازاریابی، مدیریت منابع انسانی و مدیریت سیستم‌های اطلاعاتی موجب شده این دانشگاه به‌عنوان یک دانشگاه صرفاً مهندسی شناخته شود. تمایل زیاد جوانان به تحصیل در این دانشگاه، موسسان و مدیران آن را بر آن داشته که امکانات تفریحی بسیار مدرنی برای دانشجویان این دانشگاه ایجاد کنند. زمین فوتبال حرفه‌ای، زمین‌های بسکتبال، زمین اسکواش و سالن بدنسازی، زمین پیاده‌روی و دویدن، خطوط ویژه دوچرخه‌سواری، پارکینگ‌های بزرگ و انواع مختلف کافه‌ها و رستوران‌ها امکانات منحصربه‌فرد این دانشگاه است.

همکاری دانشگاه‌های کویت با دانشگاه‌های برتر جهان

برخورداری از اساتید طراز اول رشته‌های فناوری خصوصی است که دانشگاه علوم و فناوری خلیج در کویت را از سایر دانشگاه‌ها متمایز کرده است. این دانشگاه در سال ۲۰۰۲ تأسیس شد و یکی از برجسته‌ترین نمادهای آموزشی در کویت محسوب می‌شود. از زمان تأسیس دانشگاه علوم و فناوری خلیج این دانشگاه موافقتنامه همکاری با نهاد‌های دانشگاهی در سراسر جهان را امضا کرده است تا ضمن اتخاذ استانداردهای بین‌المللی از فناوری‌هایی که می‌توانند پیشرفت تحصیلی به‌همراه داشته باشند، استفاده کند. کالج استرالیایی نیز یک دانشگاه نسبتاً کوچک است که از نظام آموزشی

استرالیا پیروی می‌کند. این کالج در فهرست کالج‌های تحصیلی بسیار خوب کویت قرار دارد. در کویت نیز دانشگاه آزاد اسلامی با نام دانشگاه آزاد اسلامی عرب وجود دارد که در زمره دانشگاه‌های بسیار خوب این کشور قرار گرفته است. رشته‌هایی که در آن تدریس می‌شوند بیشتر در زمینه دروسی است که جنبه‌های تئوریک مشخصی دارند. این دانشگاه در رشته‌های علوم پایه و همین‌طور رشته‌های هنری بسیار عالی عمل کرده و شهریه آن از دانشگاه‌های دولتی کویت بالاتر است. دانشگاه آزاد اسلامی عرب در کویت به‌طورکلی توانسته فضای تحصیلی بین‌المللی ایجاد کند. این دانشگاه دارای هشت شعبه در جهان عرب شامل پادشاهی عربستان سعودی، جمهوری عربی مصر، پادشاهی هاشمی اردن، لبنان، پادشاهی بحرین، جمهوری سودان، سلطنت عمان و فلسطین است. جالب است که یک دانشگاه آزاد در جهان عرب به‌عنوان پروژه‌ای غیرانتفاعی به ابتکار شاهزاده طلال بن عبدالعزیز آل سعود، رهبر جنبش شاهزادگان آزاد در سال ۲۰۰۲ با همکاری دانشگاه انگلستان تأسیس شد.

باکس هیل و رشد خلاقیت و نوآوری بانوان

اما درمیان دانشگاه‌های کویت، نام کالج باکس هیل کویت نیز به چشم می‌خورد که یک کالج ویژه تحصیل زنان بوده و شرایط تحصیل در آن کمی عجیب است. کالج باکس هیل کویت تنها کالج خصوصی برای زنان در کویت است. این دانشگاه به‌عنوان پردیس گسترده موسسه Box Hill در استرالیا فعالیت می‌کند و در پاییز ۲۰۰۷ تأسیس شده که اکنون به‌عنوان یک موسسه آموزشی برجسته در کویت شناخته می‌شود. تمرکز نظام آموزشی در این کالج بر نوآوری و خلاقیت است، به گونه‌ای که اجازه ارائه و اجرای ایده‌ها و طرح‌های خلاقانه و نوآورانه را به دانشجویان می‌دهد. همچنین کلاس‌های پیشرفته و مجهز به فناوری‌های آموزشی در آن وجود دارد. هدف اصلی از ایجاد این کالج علاوه‌بر ایجاد تنوع در نظام آموزش عالی و تشویق بانوان به تحصیل در مقاطع دانشگاهی، بهره‌گیری از توانایی آنها در ارائه نوآوری و خلاقیت است. درواقع در منشور علمی این دانشگاه بر این نکته تأکید شده است که ذهن خلاق زنان و طرافت‌های فکری آنها، تأثیرگذاری بیشتری بر رشد علمی دارد، از این رو باید از این توانایی در فضایی اختصاصی و با دسترسی به همه امکانات استفاده کرد. دانشگاه بین‌المللی حقوق کویت نیز یکی از مشهورترین دانشگاه‌ها درمیان کشورهای عربی است که شرایط تحصیل بین‌المللی خاصی را برای دانشجویان فراهم کرده است. در این دانشگاه‌ها به‌طورکلی دروس تحصیلی مربوط به رشته حقوق تدریس می‌شود که سرفصل‌های تحصیلی آن طبق قوانین دولتی کویت مشخص می‌شوند. واحدهای درسی رشته حقوق زیادند و این دانشگاه شرایط تحصیلی خوبی را برای متقاضیان تحصیل در این رشته ایجاد کرده است. رتبه این دانشگاه در دنیا شناخته شده است. کالج فنی کویت نیز از جمله کالج‌هایی است که در رشته‌های مهندسی به‌خصوص مهندسی برق فعالیت می‌کند، امکانات ویژه این کالج یادگیری دروس به‌صورت عملی را برای دانشجویان فراهم کرده است. طبق برآوردهای انجام‌شده فضای تحصیلی در این کالج مطابق سلیقه و خواست دانشجویان است و همین امر موجب شده عملکردهای تحصیلی آن از نظر وزارت آموزش عالی کویت خوب ارزیابی شود. هدف از تأسیس این کالج آماده کردن دانشجویان برای ورود به بازار کار است. از این رو دروس ارائه‌شده و امکاناتی که وجود دارد، از یک فارغ‌التحصیل دانشگاهی، فردی مسلط و آماده ورود به بازار کار می‌سازد.

دانشجویی و فرهنگی - اداره فارغ التحصیلان

برگ سبز، سند و کارت موتورسیکلت ۱۲۵ پرواز مدل ۹۳ به رنگ قرمز- گوجه‌ای به شماره موتور 0125N2N347493 و به شماره تنه 125R9326927 و به شماره پلاک ۴۳۹۵-۵۶۸-۱ به نام حامد شریفی مفقود و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

برگ سبز، سند و کارت موتورسیکلت مدل ۸۸ به رنگ سبز به شماره موتور 09016958 و شماره تنه 125A8806235 و به شماره پلاک ۵۸۸۲۳-۵۶۳-۵ به نام رسول سعیدای مفقود و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

برگ سبز خودرو پژو مدل ۹۵ به رنگ سفید روغنی به شماره موتور 124K0764432 و به شماره شاسی 125A01CE0FH275986 و به شماره پلاک ۱۴-۲۹۶-۸۲ مفقود و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

مدرک فارغ التحصیلی اینجناب محمد مهدی فخاران فرزند مسلم به شماره شناسنامه ۵۶۸۹ صادره از قم مقطع تحصیلی کارشناسی پیوسته رشته مترجمی زبان انگلیسی صادره از واحد دانشگاهی قم به شماره ۰۳۳۵۴۸۷ مفقود گردیده است و فاقد اعتبار می‌باشد. از باینده تقاضا می‌شود اصل مدرک را به دانشگاه آزاد اسلامی قم به نشانی قم شهرک پردیسان بلوار دانشگاه مجتمع دانشگاهی صندوق پستی ۳۷۱۸۵/۳۶۴ ارسال نماید.

مدرک فارغ التحصیلی اینجناب سمانه خشنود فرزند پرویز به شماره شناسنامه ۶۳۰ صادره از ازنا در مقطع کارشناسی رشته آموزش ابتدایی صادره از واحد دانشگاهی اراک- به شماره ثبت سازمان مرکزی ۱۸۳۵-۱۴۸۶۱۲۱۰ به تاریخ ۸۶/۱۲/۰۶ صادر گردیده است، فاقد اعتبار می‌باشد. لذا از باینده تقاضایم شود اصل مدرک را به دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک به نشانی ذیل ارسال نماید. اراک- میدان امام خمینی (ره)- بلوار امام خمینی (ره)- شهرک دانشگاهی دانشگاه آزاد اسلامی اراک - کد پستی ۹۱۳۱-۱-۳۸۳۶۱ معاونت